

N:o 16.

Ank. till Riksd. kansli den 14 febr. 1893, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående föreslagna statsbidrag till vägars anläggning och förbättring, bro- och hamnbyggnader, vattenkommunikationer och torrläggning af vattensjuka marker samt angående villkoren för sådana statsbidrags åtnjutande.

(R. A.)

I Kongl. Maj:ts proposition om statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t, i sammanhang med afgifvet förslag till reglering af utgifterna under riksstatsens sjetta hufvudtitel, hos Riksdagen gjort framställning om de förslag, hvilka Kongl. Maj:t ansett böra beviljas för utförande af väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader, vattenkommunikationer och frostminskningsföretag; och får statsutskottet härmed afgifva utlåtande ej mindre öfver Kongl. Maj:ts omförmälda förslag än ock öfver en i nedan nämnda enskilda motion gjord framställning i ett hithörande ämne.

1:o.

Väganläggningar och vägförbättringar.

Till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar har Kongl. Maj:t i sin ofvan Bih. till Riksd. Prot. 1893. 4 Saml. 1 Afd. 12 Häft. (N:o 16).

berörda proposition angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit, att Riksdagen måtte för år 1894 bevilja 800,000 kronor, eller samma belopp, hvarmed detta anslag utgått under sistförflutna och utgår under innevarande år.

Utskottet har inhemtat, att vägbyggnadsfonden för år 1892 sålunda fördelats, att till sammanlagdt 54 arbeten, med en väglängd af 476,8 kilometer och en beräknad kostnad af 1,334,954 kronor, anslag beviljats till följande belopp för företag inom nedan nämnda län, nemligen:

inom Kronobergs	län	Kr.	31,400: —
» Kristianstads	»	»	23,000: —
» Hallands	»	»	55,700: —
» Göteborgs- och Bohus	»	»	27,800: —
» Elfsborgs	»	»	50,000: —
» Vermlands	»	»	46,700: —
» Östergötlands	»	»	46,900: —
» Jönköpings	»	»	47,000: —
» Kalmar	»	»	17,000: —
» Skaraborgs	»	»	36,200: —
» Stockholms	»	»	20,600: —
» Södermanlands	»	»	8,100: —
» Örebro	»	»	35,700: —
» Vestmanlands	»	»	17,900: —
» Kopparbergs	»	»	24,600: —
» Vesternorrlands	»	»	65,500: —
» Jemtlands	»	»	67,400: —
» Vesterbottens	»	»	64,200: —
» Norrbottens	»	»	114,300: —
Summa kronor			800,000: —

Beträffande fördelningen af vägbyggnadsfonden för innevarande år har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen föreslagit, att hela beloppet, 800,000 kronor, måtte anvisas till 67 arbeten med en väglängd af 500,7 kilometer inom 17 olika län, för hvilka arbeten kostnaden beräknats till 1,317,763 kronor.

Anslag hafva begärts, men ej ännu kunnat af styrelsen föreslås till utförande af vägarbeten, för hvilka, enligt granskade förslag, kostnaden beräknats till ..... kr. 2,388,028: —

	Transport	kr. 2,388,028: —
hvertill kommer kostnaden dels för sådana vägföretag, till hvilka understöd begärts, men för hvilka ar- betsplanerna ännu icke hunnit af styrelsen gran- skas	»	381,340: —
dels för arbeten, hvilkas planer granskats, men för hvilka bidrags anvisande beror på ny anmälan ...	»	338,272: —
Kostnaden för väg- och arbetsplaner, som efter fördelningen af 1893 års fond hos styrelsen qvarligga, utgör således		kr. 3,107,640: —
Utskottet hemställer,		

att Riksdagen må, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, för år 1894 såsom bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar anvisa ett belopp af 800,000 kronor.

2:o.

Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.

Till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder har Kongl. Maj:t af Riksdagen begärt ett anslag för år 1894 af 150,000 kronor, eller samma belopp, som för ifrågavarande ändamål anvisats af de senaste tre årens Riksdagar.

Enligt hvad utskottet inhemtat, har 1892 års anslag till hela sitt belopp fördelats emellan fyra särskilda företag. För närvarande lära under väg- och vattenbyggnadsstyrelsens behandling ligga ansökningar om bidrag från denna fond till elfva arbeten, beräknade att kosta tillsammans 736,620 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder för år 1894 anvisa 150,000 kronor.

3:o.

Frostminskningsföretag.

Till understödjande, medelst anslag utan återbetalningsskyldighet, af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, har Kongl. Maj:t äskat anvisande för år 1894 af 100,000 kronor, eller samma belopp, till hvilket detta anslag beviljats för åren 1892 och 1893.

I en inom Andra Kammaren afgifven motion (n:o 100) har herr *M. Andersson* i Löfhult föreslagit, att detta anslag skulle höjas till 200,000 kronor, för att deraf måtte utlemnas understöd utan återbetalningsskyldighet till den eller de jordbrukare, som ville torrlägga sådan mark, som ej kunde för tillfället odlas, men borde torrläggas för frostländighetens minskning.

Med anledning af detta yrkande, hvares formulering lemnar rum för någon tvekan, huru vida icke motionären, utom sjelfva beloppets ökande, äfven åsyftar anslaget användande för ändamål, som snarare torde böra tillgodoses genom lån ur den s. k. odlingslånefonden, har utskottet velat i minnet återföra, att ifrågavarande anslag, som anvisades att utgå för åren 1874—1883 med 80,000 kronor, 1884—1888 med 100,000 kronor och 1889—1891 med 50,000 kronor, af sistnämnda års Riksdag höjdes till sitt nuvarande belopp, 100,000 kronor. Under år 1892 togs emellertid af anslaget icke i anspråk mer än 79,730 kronor, fördelade mellan trettio företag inom sex olika län. För närvarande äro hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen under behandling ansökningar om statsbidrag till 6 arbeten, beräknade att kosta inalles 94,238 kronor 80 öre. Då fonden sålunda visat sig fullt tillräcklig, lär skäl för dess höjande saknas, och hemställer utskottet till följd deraf,

att Riksdagen, utan afseende å herr *M. Anderssons* ofvan berörda motion, må, med bifall till Kongl. Maj:ts förslag, för understödjande, medelst anslag utan återbetalningsskyldighet, af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd, för år 1894 anvisa 100,000 kronor.

4:o.

I afseende å vilkoren för erhållande och tillgodonjutande af de här ofvan omförmälda statsbidrag samt angående kontrollen derå att arbetena utföras enligt fastställda planer har Kongl. Maj:t icke föreslagit någon förändring.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må besluta, att de med afseende å de i detta utlåtande omförmälda statsbidrag meddelade allmänna vilkor och föreskrifter, hvilka finnas intagna i Riksdagens skrivelser till Konungen den 27 april 1881 (n:o 69), den 11 juni 1883 (n:o 67) och den 7 maj 1889 (n:o 43), fortfarande skola blifva gällande.

Stockholm den 14 februari 1893.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Sammandrag af de uti statsutskottets utlåtande n:o 16 tillstyrkta statsbidrag för väganläggningar och vägförbättringar, bro- och hamnbyggnader, vattenkommunikationer samt frostminskningsföretag.

	Anslag.	
	Kronor.	öre.
<i>A. Väganläggningar och vägförbättringar.</i>		
Till fond för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar	800,000	—
<i>B. Bro- och hamnbyggnader samt vattenkommunikationer.</i>		
Till fond för understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder	150,000	—
<i>C. Frostminskningsföretag.</i>		
Till fond för understödjande af sådana myrutdikningar och vattenaftappningar, hvilkas ändamål är att minska frostländigheten för närliggande bygd	100,000	—
Summa kronor	1,050,000	—